

„Očekávej na Boha“

Hošťálková 29. 7. 2018

Písně: 99, 673, 42, 688, 562

Čtení Písma: Žalm 42, 1 - 6; ep.Efezským 3, 14 - 21

Text kázání: Žalm 42, 12

Milí bratři a sestry,

obraz ze Žalmu 42. je nám dobře známý. Přečetl jsem ten 12-tý verš z kralického textu: Řvoucí jelen nad vyschlým potokem. Kraličtí dobře věděli, proč užili výrazu „**řve**“ a ne „**dychtí**“, které čteme v Ekumenickém překladu. Nejde totiž jen o napití, o zběžné občerstvení. Jde o vyprahlost blízkou smrti - jde o život. Tak vypadá člověk svíraný touhou po živém Bohu. Každý z nás už prožil, prožívá, nebo teprve prožije chvíle, kdy se mu chce stejně jako žalmistovi křičet a řvát: „**Moje duše žízni po Bohu, po živém Bohu**“. Žízeň je horší než hlad. Člověk vydrží o hladu i několik týdnů, bez vody sotva několik dnů.

Ale po čem to žalmista vlastně žízni? Po vodě, která žízeň neuhasí jen na chvíli. Touží po vodě života - „**po živém Bohu**“, přiznává se. Klade důraz na živého Boha. Jde-li o všecko, netouží člověk jen po náboženství, po pravověří nebo zase po nějakých obřadech, ať jsou sebestřednější a sebestřednější. Touží po přítomném a blízkém Bohu. Touží po Otci, který opravdu vidí a slyší. Touží po Bohu, ke kterému je možné mít osobní vztah. Nejde mu o něco zprostředkovaného, touží stát přímo před Bohem. Chce s ním hovořit, být s ním. Často se snažíme lidi přesvědčit o něčem co jsme si v oblasti zbožnosti nějak postavili před oči, co jsme se naučili, nebo co jsme přijali od jiného, zatímco lidská duše touží a žízni po živém Bohu. A o to jde, abychom ukazovali a přiváděli k živému Bohu - k nebeskému Otci, aby se mezi námi skutečně něco dělo a nejen povídalo.

Jenže: Bůh je daleko a mlčí - tak to dosvědčují slova Žalmu. V tom také vězí žalmistova těžká zkouška. To je důvod jeho naléhavého volání, jeho žízně a vyprahlosti. Vnější okolnosti jeho trápení jen ještě zhoršují. Jeruzalém s chrámem je daleko. Žalmista se nachází až kdesi na severu, na druhém konci země, v horách u pramenů Jordánu. Těžká samota viry - o té by mohli mnozí vyprávět! Chybí mu společenství, ve kterém kdysi duchovně žil, ve kterém spolu s ostatními oslavoval a vzýval Hospodina. Není tu na poušti, sousedé tu jsou, ale jsou to pohané. Jedni jsou vůči němu lhostejní, druzí nepřátelští. A někteří z nich se mu posmívají - mají škodolibou radost z jeho smutku a stesku; jejich posměch umí tnout do živého. Smějí se a volají: „**Kde je tvůj Bůh?**“. „**Kdepak máš toho svého Boha? Jak to, že nic nedělá? Jak je možné, že ti nepomáhá? Proč tě nevysvobozuje?**“

Takový posměch nikdy nebyl neúčinný. Vyvolává pochybnosti. Otevírá dveře nejistotě. Člověk je bičován stálými otázkami. Ze zkoušky se stává pokušení: „*Proč na mne, Bože, zapomínáš? Jsi opravdu živý, blízký, přítomný, Pán tohoto světa i všeho kolem? Nejsi také jen jedním z vysněných a proto neskutečných bohů?*“ Ani vzpomínání na „*staré, zlaté časy*“ - o těch také víme své - žalmistovi nepomáhá: „**Jak jsem se v čele zástupů brávil k Božímu domu, jak zvučně plesal a vzdával chválu hlučící dav, když slavil svátek**“. Ano, to je blízké i nám, i my často říkáme: „*Co nás jen bývalo ve shromáždění, v nedělní škole, při confirmaci, ve sdružení mládeže...*“. Jistěže, pěkné vzpomínky, jenže ty nám

nijak nepomůžou. Když se dostaneme do krize všelijakých nejistot a zkoušek, pak se nám krásná minulost nemůže stát zdrojem pokoje, naopak ještě více drásá a ubližuje.

Ve zkoušce víry může pomoci jen živý Bůh. On nás dovede ujistit svou blízkostí i v cizině a v posměchu nevěřících. Jiné rady pro takové dny zkoušek, soudu, vyprahlosti není. - Vytrvat, čekat, trpělivě volat! Bůh, náš nebeský Otec přece „*nemůže být sám sobě nevěrný*“! Co slíbil, to splní, co začal, to nenechá rozdělané, nedokončené. „*Jen, má duše, nebuď smutná. Čekej na Boha. Ještě to budeš vyznávat, ještě mu budeš děkovat. Znovu tě ujistí o své blízkosti, moci, dobrotě.*“

O mnoha věcech si člověk bláhově myslí, že jsou v jeho moci, v jeho schopnostech. To je to věčné nedorozumění kolem práce, lidského umu, šikovnosti, snaživosti. Tady si člověk často připadá jako suverén, který má všechno ve svých rukou. Ale Boží požehnání, jeho laskavé sklonění k našemu dílu, jeho obdarování, jeho dary, si není možné vydobýt žádnou prací, žádným lidským úsilím ani schopností. Naše lidská přirozenost od samého počátku sice žije v bláhovém domnění, že je možné si Boha naklonit, nějak jej přitáhnout, podplatit si jej. S tímto pokušením zápasí každý člověk, pohan jako křesťan. Magie, všelijaká manipulace, záslužnictví mají pokaždé jinou podobu, ale podstata zůstává stejná. Vychází z předpokladu, že Bůh je jako člověk a dá se jako člověk také získat. Ale v „*živého Boha*“, o kterém je v Žalmu řeč, je možné jen věřit, pokorně na něj čekat a doufat v něho. Toto vědomí nám pak dává i správný poměr ke všem Božím darům; přijímáme je pokorně jako skutečné dary, ne jako něco, co jsme si vydobyli.

Jestliže tedy je člověk postaven se svou touhou po živém Bohu před skutečnost, že je potřebné a nutné pokorně čekat, že není žádného prostředku, jak jej získat, nebo dokonce jak se jej zmocnit, stojíme jako na rozcestí. Na jednu stranu vede cesta, která se jmenuje „*rezignace*“ a končí v zoufalství. Víra tuto cestu dobře zná a co jí síly stačí s ní bojuje. V Písmu čteme o mnohých, kteří od víry odpadli, protože nechtěli jen věřit, chtěli mít, zmocnit se. Ale Bůh - ten skutečný, ne lidmi k lidskému obrazu zformovaný - je Stvořitelem a Pánem všech a všeho. Ano, je také naším nebeským Otcem, ale „*svou slávu nikomu nedá*“, i když dovede být člověku velmi blízko, i když se nakonec stane člověkem a pro člověka se ve svém Synu obětuje. „*Svou slávu ale nikomu nedá*“ - k našemu dobrému, protože v lidských rukou by z té jeho slávy zanedlouho nezbylo vůbec nic; byla by zneužita, znehodnocena a obrátila by se proti nám. Proto Bůh nedovolí, aby se jej člověk zmocnil, jeho svrchovanost musí zůstat zachována. Člověk se tomu vzpírá, nechce pokorně věřit, nechce čekat. Hledá si jiné bohy, takové, kteří se dají manipulovat a formovat, aby mu sloužili. Ale cílem takových snah, ke kterému tyto bohové člověka přivedou je zklamání a zoufalství.

Druhá cesta z onoho pomyslného rozcestí je ta, kterou ukazuje žalmista. Pravé evangelium, cesta pokorné důvěry. Cesta neustálého zápasu proti rezignaci a zoufalství, proti odpadnutí od víry. Tento zápas věřící člověk vede ve všem, co dělá ve svém každodenním myšlení a rozhodování. Vlastním výrazem tohoto zápasu je modlitba. Živý Bůh přece slyší a vyslýchá. Proto tu slyšíme: „*Posečkej na Boha!*“, čteme v kralickém textu. Čekat na Boha neznamena rezignaci, jak se může zdát těm, kteří nic o víře neví. Čekat na Boha je právě už vykročením z rezignace. V modlitbě je už naděje.

Nevíme si rady s naší dnešní dobou? Kolik se o ní napřemýšlíme, nadiskutujeme a nastaráme. Většina našeho přemýšlení přitom není příliš nadějná. - Je to opravdu dost složitá doba, doba nevěry a pokušení. Doba jako stvořená pro rezignaci a odpadnutí od Boha. Kdy ale taková doba nebyla?! Člověk si to všelijak omlouvá a zdůvodňuje, aby měl

klidné svědomí. Ale většinou víme, co se pod těmito slovy skrývá. Jde o docela obyčejné hledání vlastních tužeb a výhod a odcházení od toho, co je čisté a pravé, bez nějakého svazování vírou - důležitá je svoboda člověka, ať už to znamená cokoliv. Neúspěch ale není důkazem toho, že živý Bůh přestal být živým Bohem. Jen my jsme nejspíš přestali být jeho dětmi. Nechtělo se nám čekat, chtěli jsme příliš rychle brát a sklízet. Člověk ale najednou rozčarovane zjišťuje, že když se rozešel s Bohem, nemá už na co čekat.

Možná si nevíme rady ani s církví, se svým sborem, sami se sebou, se svým duchovním životem. A pak: rezignujeme?, nebo jako apoštol Pavel, který musel na této frontě často bojovat, „*klekáme na svá kolena před Otcem...*“? Apoštolé a jejich sbory jistě žili v mnohem těžší situaci a době než je ta naše. Kolik tu bylo důvodů s vírou skoncovat. Jít od toho. Starat se jen sám o sebe a své nejbližší. Jaký život by takový nadaný, vzdělaný a pracovitý muž, jako byl Pavel, bez Krista mohl mít! Jaké perspektivy by se před ním mohly otevřít! Ale on nerezignoval, neodpadl, nepoddal se. Dal víc na to neviditelné, ale živé, než na viditelné, ale odsouzené k zahynutí - „*kleká na kolena*“.

Vypadá to jako rezignace, ale tak to není. Kleká před živým Bohem, jehož moc sahá i tam, kde všechny lidské prostředky selhávají. Někdy je to to poslední, co ještě můžeme dělat; ale je to to nejlepší a nejdůležitější. Také starozákonní žalmista nám chce svým svědectvím předat to nejdůležitější, čeho byl plný: „***Proč se tak trpce rmoutíš, má duše, proč ve mně úzkostně sténáš? Na Boha čekej, opět mu budu vzdávat chválu, jemu, své spáse. On je můj Bůh.***“

Amen.